

اپیدمیولوژی و استراتژی های پیشگیری از سرطان روده بزرگ در ایران و جهان

گرد آوری و تالیف : دکتر سید رضا فاطمی
فوق تخصص گوارش و کبد
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی شهید بهشتی

همکاران محترم تألیف:

دکتر سارا پاشا	/	دکتر مظهر رضایی
دکتر سپیده شیورانی	/	دکتر یاشار ایرانپور
دکتر مهدی منتظر حقیقی	/	دکتر حمیدرضا اسدزاده عقدائی
فاطمه غفار نژاد	/	دکتر مهدی حیدری منفرد

زیر نظر: استاد عالیقدر دکتر محمدرضا زالی
ریاست مرکز تحقیقات بیماری های گوارش و کبد بیمارستان طالقانی
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

عنوان و نام پدیدآور: اپیدمیولوژی و استراتژی‌های پیشگیری از سرطان روده بزرگ در ایران و جهان / گردآوری و
تألیف: رضا فاطمی، همکاران / تألیف مظهر رضائی - [و دیگران] : زیر نظر محمدرضا زالی.
مشخصات نشر: تهران: نگارش شرق، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری: ۱۷۰ ص: مصور (رنگی)، جدول (رنگی)، نمودار (رنگی).
یادداشت: همکاران تألیف مظهر رضائی: سارا پاشایی، یاسر ابراهیم، سید شویولی، حمیدرضا اسدزاده عقدائی، مهدی
منظر حقانی، مهدی حیدری منفرد، فاطمه غفارنژاد.
موضوع: قولون -- سرطان
موضوع: قولون -- سرطان -- همه‌گیرشناسی
موضوع: قولون -- سرطان -- پیشگیری
موضوع: قولون -- سرطان -- ایران
قیمت: ۷۹۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۷۱۵-۲-۸
شماره کتابشناسی ملی: ۲۵۰۰۸۹۴
رده بندی دیویی: ۶۱۶/۹۹۲۳۲۷
رده بندی کنگره: ۱۳۹۰ / ۹۱۸ / ۹ / ۱۸۲۸۰
سرشناسه: فاطمی، رضا، ۱۳۵۰ - / گردآورنده
شناسه افزوده: رضائی، مظهر، ۱۳۵۵
شناسه افزوده: زالی، محمدرضا، ۱۳۳۸، ناظر
وضعیت فهرست نویسی: فیا
تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
نوبت چاپ: اول ۱۳۹۰

اپیدمیولوژی و استراتژی‌های پیشگیری از سرطان روده بزرگ در ایران و جهان

گردآوری و تألیف: دکتر سید رضا فاطمی

(با همکاری مرکز تحقیقات بیماری‌های گوارش و کبد بیمارستان طالقانی،

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی)

صفحه آرای و ویرایش: منا پیلتن

طراحی جلد: ابراهیم شهریاری

ناظر چاپ: اسماعیل شهریاری سرچشمه

ناشر: انتشارات نگارش شرق

تلفن: ۰۲۱ ۷۷ ۵۱ ۴۴ ۷۸

قیمت: ۷۹۰۰۰ تومان

عنوان

صفحه

۱۰	• مقدمه نویسندگان
	فصل اول
۱۱	آشنایی با سرطان کولورکتال
۱۳	Risk Factor های بیماری
۱۷	فاکتورهای محافظت کننده در برابر ابتلا به بیماری
۱۹	تظاهرات بالینی سرطان کولورکتال
۲۰	تظاهرات بالینی بیماری همراه با متاستاز
۲۱	تظاهرات ناشایع و غیر معمول
۲۱	کانسر آپاندیس
۲۲	کانسرهای Synchronous
۲۲	کانسرهای Meta Chronous
۲۲	تشخیص بیماری و تعیین Stage به صورت بالینی
۲۳	تشخیص افتراقی های سرطان کولورکتال
۲۷	تومور مارکرها
۲۷	پیش آگهی
۲۹	• پاتولوژی سرطان کولورکتال
۲۹	نمای ظاهری تومورهای روده
۲۹	الگوی بافت شناسی
۳۰	Insitu کانسر
۳۰	عوامل تعیین کننده پیش آگهی بر اساس مطالعه پاتولوژی
۳۱	• استراتژی های غربالگری در بیماران و خانواده هایی که افراد مبتلا به سرطان کولورکتال فامیلیال دارند
۳۲	سرطان کولورکتال ارثی بدون پولیپوز
۳۸	سندرم پوتز جگر
۳۸	juvenile polyposis coli (jpc)

فصل دوم

۴۰	• اپیدمیولوژی مناطق مختلف جهان
	■ قاره آسیا
۴۱	ترکیه
۴۴	ژاپن
۴۹	کشورهای حاشیه اقیانوس آرام

■ کشورهای خاورمیانه

۵۲	مصر
۵۴	اردن
۵۵	ایران

■ قاره اروپا

۶۱	انگلستان
۶۲	آلمان
۶۴	فنلاند
۶۴	اسپانیا

■ قاره اقیانوسیه

۶۵	استرالیا
----	----------

■ قاره امریکا

۶۵	امریکا
----	--------

■ امریکای لاتین

۶۹	کانادا
----	--------

■ قاره افریقا

۶۹	نیجریه
----	--------

فصل سوم

۷۰	• روشهای غربالگری سرطان روده بزرگ
----	-----------------------------------

■ روش های مبتنی بر بررسی مدفوع

۷۲	تست گایاک
۷۳	تست های ایمونوکمیکال جهت بررسی خون در مدفوع
۷۴	تست های DNA مدفوع
۷۵	تست های در حال تحقیق

۷۵	• روش های مبتنی بر تصویربرداری از کولون و مشاهده مستقیم
----	---

۷۵	باریم انمای دابل کنتراست
۷۶	سیگموئیدوسکوپی
۷۷	کولونوسکوپی
۷۸	کولونوگرافی (CTC)
۷۸	کپسول آندوسکوپی
۷۹	سایر روشها

۷۹	جدول ۱
۸۰	الگوریتم ۱

فصل چهارم

۸۰	استراتژیهای غربالگری سرطان کولورکتال
	■ قاره آسیا
	■ کشورهای حوزه اقیانوس آرام
۸۳	ژاپن
	■ توصیه‌های مجمع کشورهای حوزه اقیانوس آرام برای غربالگری سرطان کولورکتال
۱۰۳	ترکیه
	■ کشورهای خاورمیانه
۱۰۴	اردن
۱۰۵	مصر
	■ قاره اروپا
۱۱۰	آلمان
۱۱۳	انگلستان
۱۲۰	اسپانیا
	■ کشورهای اسکاندیناوی
۱۲۱	فنلاند
	■ قاره اقیانوسیه
۱۲۴	استرالیا
	■ قاره آفریقا
۱۲۸	نیجریه
	■ قاره آمریکا
۱۲۹	امریکا
۱۲۹	کانادا

فصل پنجم

۱۳۸	استراتژی واپیدمیولوژی سرطان کولورکتال در ایران
۱۴۰	■ روش اجرای طرح
۱۴۰	■ واحدهای اجرایی بیمارایی سرطان کولورکتال
۱۴۰	واحد آموزش
۱۴۰	واحد مشاوره

- ۱۴۱ واحد کولونوسکوپی
- ۱۴۱ واحد جمع آوری اطلاعات
- ۱۴۱ واحد انفورماتیک
- ۱۴۳ واحد رسم شجره نامه
- ۱۴۴ واحد آزمایشات ژنتیکی
- ۱۴۴ پروتکل شناسایی افراد مشکوک به سندرم HNPCC و بستگان درجه اول افراد مبتلا
- ۱۴۵ برنامه مراقبت بستگان درجه اول فرد مبتلا به HNPCC که تست ژنتیکی آنها مثبت شده است
- ۱۴۸ میزان بقادر بیماران ایرانی مبتلا به سرطان کولورکتال

مقدمه نویسندگان

سرطان همواره تداعی کننده مرگ و نابودی بوده است. علت این تداعی شوم فرصت طلب بودن، تمایل به گسترش و عدم توانایی بشر برای به دام انداختن آن در مراحل اولیه است. متأسفانه اکثر سرطانها در مراحل اولیه توسط خود فرد قابل پیشگیری و پیش بینی نیستند و هنگامی فرد متوجه وجود بیماری می شود که به علت وسعت درگیری و دستاندازی گسترده، روند درمان غیر مؤثر شده و موجب کوتاهی عمر میگردد.

یکی از رسالت های بخش سلامت و بهداشت در تمام دنیا امر پیشگیری میباشد. پیشگیری از سرطانها از حدود ۴۰-۳۰ سال قبل بطور جدی در حال اجرا است. از میان سرطانها، سرطان روده بزرگ به واسطه ماهیت و پیشرفت کند بیماری در مراحل اولیه از قابلیت پیشگیری بالایی برخوردار است و این فرصت را به تیم سلامت و بیمار میدهد که با مداخلات پیشگیری کننده مانع از ایجاد این سرطان شده و یا موجب کشف بیماری در مراحل اولیه شود.

از حدود ۳۰ سال پیش رقابت گستردهای در سراسر جهان در امر پیشگیری از سرطان و سازماندهی آن آغاز شده است. پیشگامان سیستمهای پیشگیری از سرطان روده در جهان کشور آمریکا و بعد از آن ژاپن بوده است که به اهمیت پیشگیری زودتر پی بردند و بعد از اجرای ۳۰ ساله کاهش چشمگیری در موارد ابتلا و مرگ در اثر سرطان کولون در این کشورها دیده شد. با این حال هنوز هم بسیاری از کشورهای خاورمیانه و آسیایی فاقد طرح جامع پیشگیری از سرطان روده بزرگ میباشند.

برنامه پیشگیری از سرطان روده بزرگ در ایران از سال ۱۳۸۷ به صورت آزمایشی آغاز شد و در افراد با ریسک بالا انجام گردید و تا سال ۱۳۹۰ بیش از نیمی از استانها این برنامه را آغاز کردند. در این مجموعه سعی شده ضمن آشنایی خوانندگان با سرطان روده بزرگ، اپیدمیولوژی این سرطان در ایران و جهان را نمایش دهیم. در بخشی از این کتاب به ارائه استراتژیهای مختلف پیشگیری از سرطان روده بزرگ در کشورهای اروپایی، آسیایی و آمریکایی و آفریقایی پرداخته شده است. امید است خوانندگان محترم ضمن آشنایی با روشهای پیشگیری و برنامه های جهانی با برنامه کشورمان در پیشگیری از سرطان روده بزرگ آشنا شوند. از خوانندگان محترم خواستاریم ما را از نظراتشان در مورد این مجموعه مطلع فرمایند.